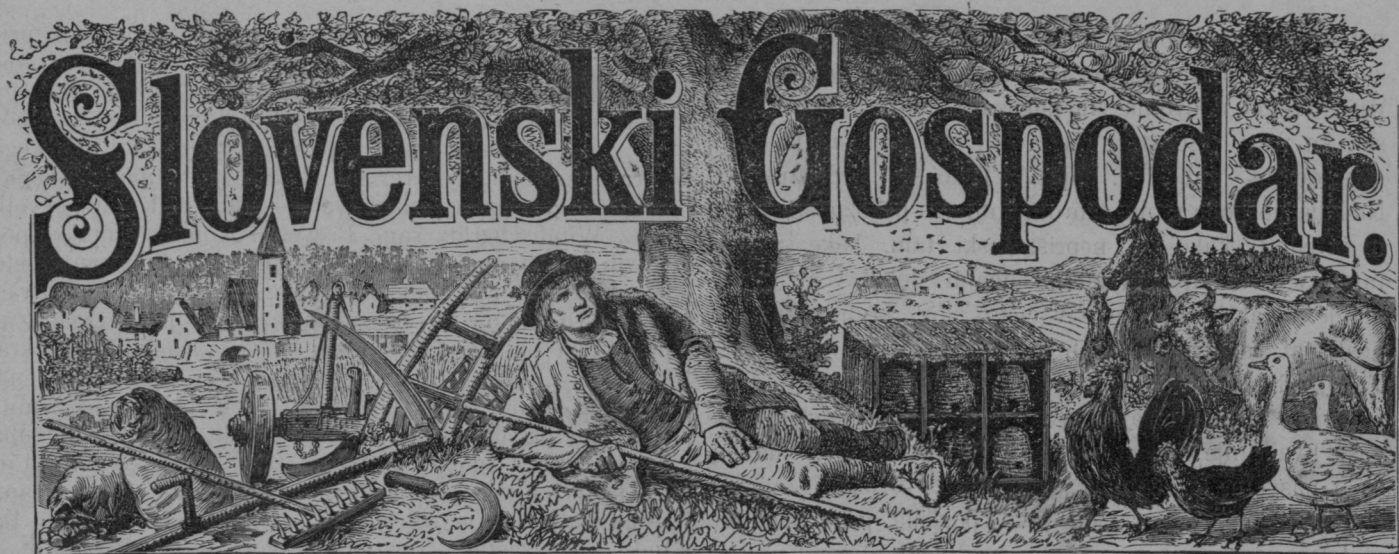

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem julijem začne se II. polletje in prosimo torej p. n. naročnike, katerim s tem dnevom poteče naročba na „Slov. Gospodarja“, naj se podvizajo nadalejšnjo naročnino doposlati, da se jim ne pretrga ali pa ustavi dopošiljanje lista.

„Slov. Gospodar“ stane do konca leta 1 fl. 25 kr. in do konca septembra pa 65 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštinih nakaznicah, ker so take pošiljatve najbolj ročne. Upravnistvo.

Nemški jezik pa omika.

Svet ima o omiki druge misli, kakor naši Nemci. Po le-teh mislih bi bila omika najprej in najbolj v tem, da zna človek nemški. Francoz ne zna nemški, pa ni brez omike, tudi Anglež, Lah, Rus, Madjar ne zna nemški, toda omike mu človek ne more odreči, samo pri nas, v Avstriji velja druga: pri nas je nemščina in omika neki eno. Zato se suče pri nas vse okoli nemščine, izlasti še, če gre za šole. V štajarskem deželnem zboru se ne vpraša toliko, ali se otroci naučijo kaj v šolah, kolikor o tem, ali se učijo nemščine. V seji 23. dne 2. aprila jim je slov. poslanec, g. Fr. Robič to rahlo sicer, toda zadosti jasno oponesel, ter jim je v enem tudi pokazal, da je šola vendar-le še za kaj druga, kakor samo za nemščino. Njegove besede so bile te-le:

Visoki zbor! Da moj neposredni predgovornik (Schreiner) sprevidi, da še nismo izgubili vse mirnodušnosti, zato hočem s šolskimi zamudami začeti. Visoka vlada naj prevdari, ali bi ne kazalo stvari tako urediti, da bi se kaznovanje šolskih zamud povsod na ravno tisti način vršilo. Način, po katerem se sedaj šolske zamude pri okr. šol. svetih kaznujejo, je jako različen in je vsega pomiljevanja vreden. Mislim pa, da je vse to visoki vladi dobro znano, in torej o tem nē bodem dalje razpravljaj. Gledé na letno poročilo pa rečem, da sem z največjim obžaljevanjem v njem zapazil opombo:

»Naj ima pouk v nemškem, kot drugem deželnem jeziku dovolj uspeha«, — tako pravi letno poročilo za leto 1889/90 dež. šol. nadzornika za ljudske šole — temu ne zadostuje le spretnost v učenji, temveč pred vsem je treba učitelju tudi dobre volje. Žal, da se pri marsikaterem pogreša oboje, zlasti pa zadnje.

Gospoda moja! Prav močno obžaljujem, da je mož, ki je drugače čudovito delaven, sedaj, ko odstopi, zagnal kamen v slov. učiteljstvo (Posch: Gotovo je to zaslužilo!) Neki poslanec mi kliče: Gotovo je to zaslužilo, jaz pa trdim — in jaz sem imel 18 let s šolo opraviti — slov. učiteljstvo tega ni zaslužilo!

Gospoda moja! Kdor pravično in trezno sodi, tisti mora pripoznati, da so na spodnjem, kakor na srednjem in zgornjem štajarskem prav dobre in slabejše šole, to je povsod tako; ako je pouk v nemškem jeziku pomanjkljiv, tedaj je gotovo pomanjkljiv tudi v drugih predmetih. Dobre volje toraj gotovo ne manjka, pač pa, kakor se je v prvem odstavku povdarjalo, znabiti spretnosti v poučevanju.

Visoki zbor! Nadalje še opozorim na to, da je poročilo dež. odbora o ljudskem šolstvu popolnoma jednostransko. Že moj predgovornik je omenil, da govori le o pouku v nemškem jeziku; jaz pa pogrešam v njem tudi sodbo o нравno-verski odgoji. To je gotovo dovolj važna stran ljudskega šolstva in zakaj se to niti s črkico ne omeni!

Poročilo pravi dalje, da je moral dež. odbor svoje obžaljevanje izreči, ker so vspehi v nemškem jeziku tako nepovoljni. Ob konci pa pravi dež. odbor, da če bi učna uprava samosvestno, z dobro voljo in odločno svoj smoter zasledovala — dobre volje ji pač ne manjka — tedaj bi se napake pri tem učnem predmetu kmalu odpravile. Da dobre volje vladi nikdar ne manjka, tega mi pač ni treba nadalje razpravljati. Mi smo vedno in pri vsaki priliki opazili, da je vlada na vaši strani.

Nadalje moram še spregovoriti o tem, kar je dejal

neposredni moj predgovornik (Schreiner) rekoč: »Da smo mi nepristranski, tega nam ne morete odreči«. Dá, pred dvema dnevoma ste pokazali, kako ste nepristranski, ko niste pripustili, da bi bili na postajah po čisto slov. zemlji, tudi slov. napisi. Tako ste nepristranski! Nadalje, gospoda moja, sem imel mnogo priložnostij videti in izvedeti, kako ste nepristranski tam, kake so šole tam, kjer ste jih po raznih slučajih dobili v svoje območje. Kake so te šole v čisto slov. krajih, kjer sta dostikrat le dva ali trije učenci nemške narodnosti! Takoj od prve ure se otroci že v nemškem jeziku podučujejo. Mislim toraj, da vse to dovolj priča, koliko je vaše hvalisanje, da ste nepristranski vredno! Sedaj pa še o nasvetu, ki se nam je predložil. Priznati moram, da je predlog, ako se kar tako pogleda prav nedolžen in kdor ne pozna razmer na spodnjem Štajarskem, ta bi moral roki sklenoti in reči: No, kaj pa najdete v tem predlogu? V tem oziru tudi grofu Stürgkh-u, ki naših razmer ne pozna, nočem ničesar očitati in sem celó uverjen, da on za-se misli, da je hotel s tem predlogom res kaj dobrega doseči.

Gospoda moja! V tem predlogu se bere: »za nemški pouk posebno zaslužnim učiteljem se naj iz zaklada dež. šol. sveta davajo nagrade« — kaj je to? Kako naj to umemo, saj se vendar ve — še danes je brati v časopisu — da so se neki groši — nočem jih natančneje imenovati — na spodnjem Štajarskem kaj pogostokrat rabili, pa le-ti sedaj že usehavajo in zato je treba za take učitelje druge groše priskrbeti. Jaz pa sem prepričan, da slov. učiteljstvo po teh groših ne bode segalo, ono bode svojo dolžnost storilo, ne da bi vsprejemalo teh grošev!

Cerkvene zadeve.

Duhovno veselje v Konjicah.

Mnogo so se nasprotniki našega naroda in naše vere prizadevali in se še prizadevajo, da bi ločili naše ljudstvo od duhovnikov ter njim izpodkopali vpliv na ljudstvo. Pa hvala Bogu, naše verno in nepokvarjeno ljudstvo se ni dalo zapeljati v nastavljene mu mreže, spoštuje veliko več, kakor nekdanj, tako tudi še sedaj, svoje duhovnike kot božje poslance. To svoje spoštovanje razodeva dobro naše ljudstvo ob izrednih prilikah, tako n. pr. če se duhovnik od svojih faranov poslovi ali kedar nastopi novo župnijo.

Da verni prebivalci staroslavne Konjiške nadžupnije ne bodo zaostali za drugimi Slovenci v spoštovanju in ljubezni do svojih duhovnikov, o tem pač ni bilo dvomiti. To svoje spoštovanje so javno pokazali zopet ob prihodu novega nadžupnika vlč. gosp. Jerneja Voh. Želimo, da ta vez ljubezni med farani in dušnim pastirjem ostane vedno nespremenljiva.

Le v kratkih potezih Vam popišem znamenite svečanosti, ki so se vršile v Konjicah, dne 18. junija ob prihodu in v nedelje, dne 19. junija t. l. ob prvem nastopu novega gospoda nadžupnika.

Najodličnejši prebivalec Konjiške nadžupnije, svetli knez Windischgrätz je poslal v soboto, dne 18. junija lastni voz, vprežen v čile konjičke, novemu gospodu nadžupniku nasproti do Vojnika. Ne vemo, ali so se

pred letošnjim letom že kateri Konjiški nadžupnik pripeljali v to svojo faro tako slovesno. Ob meji Konjiškega sodniškega okraja so pričakovali svojega dušnega pastirja najvplivnejši možje iz Konjiškega trga in okolice, njim na čelu tržki župan in načelnik Konjiškega okraja gosp. dr. Lederer in okoličanski župan g. Šepić. V Stranicah pa je pričakoval gospoda nadžupnika svetli knez Windischgrätz sam. Preveseli Konjiški župljani postavili so ob meji Konjiške župnije preko državne ceste krasen slavalok z napisom: Presrčen pozdrav veselih faranov novemu dušnemu pastirju! Zaporedoma bilo je postavljenih še več drugih slavalokov in mlajev, hiše ob državni cesti bile so čedno okrašene, z lepimi venci ovit je bil tudi drog pri Konjiški mitnici. Kaj pa, da je svirala ob prihodu tudi vesela godba in so gromeli močni možnarji izpod Konjiške gore! Poleg farne cerkve so postavili visok mlaj vdani farani, iznad katerega je vihrala naša narodna zastava. Pa tudi druge zastave, zlasti cesarsko, smo videli.

Ljudstva se je okrog farne cerkve v soboto popoldne vse trlo; tržke gospé, njim na čelu svitla kneginja Windischgrätz, so se poklonile ondi novemu gosp. nadžupniku. Mlada kneginja podala je gospodu krasen šopek. Navzoči so bili ob prihodu zraven domačih tudi nekateri sosedni gospodje duhovniki.

V nedeljo, dne 19. junija se je vršila cerkvena slavnost. Došli so malone vsi duhovniki iz Konjiške in štirje gg. župniki iz Novocerkovske dekanije, v kateri so gosp. Jernej Voh dozdej pastirovali (pri Sv. Martinu v Rožnem dolu). Navzoči so bili Celjski gosp. opat Fr. Ogradi, korar stolnega kapitola v Mariboru gosp. dr. J. Križanič, profesor bogoslovja gosp. dr. Fr. Feuš, dekan Slovenjebistriški gosp. A. Hajšek itd. Slovesni vohod v nadžupnijsko cerkev pa je jako poveljalo nad sto v belo oblečenih deklic, katere so nosile svoj križ in svoje bandero s prelepo sliko brezmadežnega spočetja Device Marije.

Celjski gosp. opat, ki so pred štiri meseci govorili nagrobno besedo pokojnemu nadžupniku vlč. g. Fr. Mikusa, predstavili so z vbranimi besedami Konjiškim župljanom njihovega novega dušnega pastirja.

Ni mi treba omenjati, da so gosp. nadžupnik po cerkvenem opravilu vsled opomina sv. apostola Pavla pokazali svojo nam sicer že od nekdanj dobro znano gostoljubnost ter zraven zgoraj omenjenih velečastnih gospodov še druge odlične občane in prijatelje povabili k svoji mizi. Veselice v nadžupniškem dvoru se je vdeleževal c. kr. okrajni sodnik Ledinek, predsednik notarijatske komore za južni Štajar gosp. L. Baš itd. Še enega daleč na okrog dobro znanega gosta ne smemo zamolčati, ki se je radostnega srca vdeleževal Konjiških slavnosti, namreč častitljivi starček Matija Voh, oče gosp. nadžupnika.

Ali naj Vam zdaj še naštejemo prisrčne napitnice, ki so se pri slavnostnem obedu vršile »v zlatih Konjicah?« Bilo bi zastoj, saj vem, da sem gosp. uredniku »Slov. Gospodarja« za svoj dopis prevzel precej veliko prostora, več, kakor sem začetkoma sam nameraval. Le to željo izrečem, ki se je one dni tolikokrat v Konjicah ponavljala: gospod nadžupnik, ki je to, osobito v naših dneh preimeno in velevažno nadžupnijo v najboljši dobi svojega življenja nastopil, čvrst na duhu in telesu, naj to staroslavno nadžupnijo oskrbuje in vlada v slavo Vsegamogočnemu, v čast naši domovini in v blagor svojim podložnikom prav mnogo, mnogo let!

—č—

Družbi sv. Cirila in Metoda je pristopil kot pokrovitelj s svoto 100 gld., vrli narodnjak g. dr. Fr. Stor, odvetnik v Ljubljani. Gosp. Anton Ostrožnik,

župnik in prvomestnik podružnice sv. Cirila in Metoda v Pamečah, je poslal 15 gld., nabranih na prav posne-manja vreden način. Dne 13. junija t. l. o godu gosp. Antona Šlandra v Starem trgu zbranih 15 gospodov Šmartinske dekanije pri Slovenjem Gradci je namreč na besedo preč. g. dekana dr. Šuca zložilo napominani dar naši družbi ter podalo s tem činom lep vzgled po slovenski domovini. Po g. J. Horaku smo prejeli 10 fl. kot dar dovoljen pri občnem zboru Ljubljanske meščan-ske vojašnice dne 12. junija t. l. »Prijetelji iz Opa-tije« so zložili in nam doposlali svoj drugi dar 5 gld. 70 kr. Požrtvovalna domorodkinja, g. Franja Špilar v Št. Petru na Notranjskem nam je naklonila 5 gld., stot-nik Zupančič v Toplicah 5 gld. in g. Fran Marešič, župnik na Lipoglavu, nam je namenil 2 gld. kot pre-ostanek ob neki naročnini. V zadnji zahvali omenjeni pokrovitelj g. Ivan Gerdol, poleg dveh isterskih žup-nikov darovateljev po neljubi pomoti nazvan »župnik«, je posestnik v Škorlji pri Trstu. Iskrena hvala požrtvo-valnim domorodcem in domorodkinjam, ki z lepimi da-rovi podpirajo namene naše družbe in se tako priprav-ljajo za bližajoči se praznik sv. Cirila in Metoda.

Odbor.

Gospodarske stvari.

Rudeča mušnica.

Spisal A. Kosi. *)

Izvestno ga ni med vami nobenega, ki bi videl ne bil že v gozdu lepo rudeče, belopikaste gobe. Morda si je mislil tudi tako, kakor sem si mislil jaz, ko sem jo videl: O zakaj vendar ni tako okusen, kakor je videti prijazen ta »možiček« z rudečo kapico ali pravilnejše z rudečim klobučkom! Ali ni mu upati, malopriden in ničvreden je ves, kolikor ga je.

Mušnica — tako se mu pravi — tudi mušja ali muhja goba je po naših gozdih sploh zelo navadna goba. Raste od meseca avgusta do oktobra ali sama, ali pa tudi v družbi z drugimi gobami; najbolj jej ugaja peščena zemlja. Mušnica ima vse one dele, katere ima vsaka po-polno razvita goba. Recimo: mrežast micelij ali podgobje v zemlji, kocen ali bet s klobukom nad zemljo. Kadar pririje mlada mušnica iz zemlje, zavita je še v neko belo kožico. Ta kožica se pozneje pretrga in njeni ostanki ostanejo nekoliko na spodnjem koncu kocena, nekaj jih je pa kot pike ali bradovice na površju rudečega klo-buka; včasih tudi kot majhen obroček na kocenu ali betu.

Klobuk mušnice je iz početka okroglast, pri po-polno razvitih gobah precej širok. Škratno rudeče površje je posuto z belimi bradovicami, ki so, kar sem že omenil, ostanki kože, v katero je zavita mlada mušnica. Ako obrnemo klobuček ter si ogledamo njegovo spodnjo stran, najdemo, da plodna plast ni sestavljena iz cevek, kakor pri globanji, ampak iz samih tenkih, belih listkov ali platnic. Zategadelj prištevamo mušnico, kakor tudi vse druge gobe z jednako urejeno plodno plastjo, rodu plat-ničaric ali listkaric. Znano vam je, da je pri gobah cev-karicah ali pri gobanih trôs v cevkah, iz katerih je sestavljena plodna plast. A kje je pri platničaricah? — Pri teh glivah visi trôs prosto na listkih ali pa je med

njimi skrit. Kocen, na katerem tiči klobuk, je precej visok, poln, včasih tudi votel. Nekoliko više od kocenove sredine vidi se majhen bel, včasih tudi rumenkast obro-ček. Spodnja stran kocenova, ki je precej debela, pa je obrobljena z neko luskinasto kožo.

Mušnico prištevamo najbolj strupenim gobam, zakaj nje užitek ima zelo hude posledke. Če bi kdo mušnico použil, žgalo bi ga najprej hudo v grlu, potem bi ga strašno žejalo in še prej, ko bi želodec gobo prebavil, bljeval bi nesrečnež hudo. Ali le malokedaj izbljuje bolnik kosce te strupene gobe. Če se pa to zgodi, pa je že navadno minila največja nesreča. Ali poslušajte, kaj se zgodi, če so kosci mušnice ostali v želodecu! Zastrup-ljenca vije krč, vzame mu govor, z zobmi škriplje in je tak, kakor bi bil stekel; navadno v kakih 24 urah umrje.

Od kod je dobila mušnica svoje ime, znano je vsakemu. Mušnico namreč režejo na majhne kosčke, polivajo jo z mlekom ter jo postavljajo muham, da po-cepajo. Kolikokrat se je že zgodilo, da se je pri tem kak sladkosneden otrok zastrupil! Pil je neposlušnež muham pripravljeno mleko, misleč, da se česa dobrega napije. Stariši naj ne puščajo takih stvari na prostorih, katere otroci lahko dosegaajo, a vi otroci, ki ste že nekoliko večji ter tudi pametnejši, pazite na svoje manjše bratce in sestrice!

Toliko bodi o gobi mušnici dovolj! Otroci moji, jaz poznam še neko drugo gobo platničarico, katero ste vi znali že mnogokrat v gozdu neusmiljeno pohodili in pomandrali misleč, da ste uničili malovredno mušnico, in vendar ni bila mušnica. Da bi vedeli vi otroci, kako okusna je ta goba, gotovo bi jo utrgali ter z veseljem ponesli domov materi, da vam jo pripravijo v jed. Že stara ljudstva n. pr. Rimljani so jo kaj radi jedli. Kakšna pa je ta okusna goba, ki bi jo lahko celo s strupeno mušnico zamenili? Je-li zelo podobna mušnici? Tako vprašate in uganili ste. Na prvi pogled je karželj — to je namreč ime te gobe — mušnici res zelo podobna, a če si jo ogledamo natančneje, opazimo precej, da so listki, iz katerih je sestavljena plodna plast, istotako kocen, ružnate barve, a ne bele, kakor pri mušnici. Sploh je pa vse meso karželjna rumeno, in taka postane tudi voda, v katerej se kuha ta goba. Razločuje se pa karželj tudi v tem od mušnice, da ima na površji le-pega rudečega klobuka mnogo večje pike ali bradovice od mušnice. Navadno pa je površje klobukovo brez bra-dovic, lepo gladko.

Stari Rimljani so imenovali to gobo »Agaricus caesareus«, t. j. cesarska goba. To ime določno priča, da so karželj zarad njegovega okusa celo cesarji in kralji najraje uživali.

Po krajih na Slovenjem Štajarskem, po katerih se karželj uživa, pravijo tej platničarici: blagev ali tudi oglavka. Toda krajev, po katerih bi si upali uživati bla-gev ali oglavko, ni mnogo. A to prihaja od tod, ker je malo takih ljudij, kateri bi znali ločiti karželj od mušnice.

Karželj raste po vsej južnej Evropi, najraje po hra-stovih gozdih. Južno podnebje mu ugaja mnogo bolj od severnega. Mlad karželj je jednako mladi mušici zavrit v neko tenko belo kožo, in ker ima takrat precejšnjo po-dobnost z jajcem, pravijo prebivalci po nekaterih kra-jih mladim karželjem tudi jajca.

Sejmovi. Dne 8. julija pri Sv. Juriji na Pesnici, na Hajdinji in v Pišecah. Dne 11. julija v Oplotnici. Dne 12. julija na Planini, v Rogatci in v Šoštanj. Dne 13. julija v Ločah. Dne 15. julija v Arveži.

*) To razpravo smo vzeli iz II. zvezka „zabavne knjižice za slov. mladino“. Urejuje in izdaja jo g. Anton Kosi, učitelj v Središči in jo mi radi priporočimo slov. starišem, naj jo naročijo za svoje otroke, ki še hodijo v ljudsko šolo. Razven te „poučne črtice“ ima še v drugem zvezku „pripovedni del“ 13 pripovedek, zatem kratko-časnice, uganjke, razne stvari itd. Zvezček se dobi po 15 kr. pri g. izdajatelji v Središči.

Dopisi.

Iz Novocerkovske dekanije. (Blagoslovljenije kapelice v deželni hiralnici v Vojniku.) Vsled prošnje župnika gosp. F. Ferenčaka došli so dne 24. junija naš premilostljivi gospod knez in škof v Vojnik, da blagoslovijo čedno kapelico v novi hiralnici Vojniški. Brez dvoma vtrujeni vsled težavnega apostolskega romanja po Šaleški in Laški dekaniji, kateri so obiskovali prejšnje tedne in dneve, došli so semkaj, da izvršijo to blagoslovljenje. Vojniški farani smejo pač prav posebno ponosni biti na svojega kneza in vladiko, kajti pred 16 leti so tukaj, da-si kratko časa, opravljali službo dušnega pastirja. Zato so jih pa Vojničani tudi prav slovesno sprejeli. Pa ne le blagoslovili so knez in škof kapelo in hišo, služili ondi sv. mašo obiskali in tolažili bolnike, temveč govorili so tudi sladke in tolažbe polne besede vsem navzočim Vojničanom in gostom. Kakor je sv. apostol Pavel vsem ljudem oznanjeval in iz srca voščil mir božji in milost božjo, ki sta najvišji dobroti pod milim nebom, tako so prevzvišeni knez in vladika tudi vsem v oni hiši krščanskega usmiljenja želeli mir in milost božjo, pa tudi popisali one studence, iz katerih nam je zajemati te nebeske darove. — Prijazni oskrbnik Vojniške hiralnice je oskrbel prevzvišenemu gostu in drugim došlim gospodom primeren zajutrek, nato pa so se premilostni knez podali k svojemu nekdanjemu župniku, ostali so v prijaznem razgovoru ondi pri obedu ter zapustili zopet župnijo, katera njim ostane vedno v najboljšem spominu. Vsled prehlajenja in mnovega truda dozdeval se nam je glas mil. nadpastirja bolj rahel, kakor druge poti. Bog daj, da zopet okrevajo, kajti potrebujejo še za letos novih krepkih močij za apostolsko svoje delovanje.

Iz Prihove. (Različne stvari.) Jočejo se ljudje, kjer jim režejo njive in travnike, da bo šla ondi nova železnica. Zemlje nam Prihovljanom ne jemljejo, pa iz zemlje, ker naložili so nov davek za železnico. Naj bo v božjem imenu; pa to bi prosili, da se nam tudi kaj stori. Naša mehka cesta je v grdem vremenu taka, da se živina neznansko trudi in vozovi razklopočejo. Združite se merodajni možje, gotovo bote tam uslišani, kjer se tudi iz vaših davkov skrbi za ceste. Trdno cesto potrebujete za sebe. Še iz drugih vzrokov se pobrigajte! K nam pridejo drugo leto preimeniten gost in gospod cele škofije, mil. knezoškof birmovat in se samo ob sebi zastopi, da se spodobi jih slovesno sprejeti, toraj cesto tako napraviti, da bo mogoče tudi v grdem vremenu blizo priti. Enake slovesnosti, kakor o sv. birmi, so pa vsako leto. Prihova je romarska božja pot, kaj se mora vse gor zvoziti, koliko ljudi in blaga! Ali mislimo, zato se naj za cesto najbolj skrbi, ker fara veliko plačuje v ta namen in ona bi naj ne imela nič hasni od tega? Živo pogrešamo pošte. V sosednji fari se mi je reklo, da dobivajo pisma vsaki teden po trikrat redno, ker so edini. Enkrat pošlje županstvo, enkrat župnik, enkrat šola. Edinost in nekaj stroškov pomaga. Dne 22. junija se je v Zgornjem Grušovju trileten otrok ožgal z žveplenkami, da je še tisti den umrl. Starši, pazite na otroke, da ne pridejo do žveplenk, da ne bote imeli sitnob pred sodnijo in greha na vrsti! Dobri Bog nam je dal letos veliko črešenj. Po vinogradih škropijo pridno, pa vedi vsak, da trsje bo rodilo, ako Boga ob enem prosiš in na njega zaupaš, tvoje delo samo ne bo imelo vspeha.

Od Laškega. (Slovenci, častimo sv. brata Cirila in Metoda!) Zopet je prišel v katerem je dana katoliškim Slovincem ugodna prilika, da pokažemo očitno, svoje versko in narodno prepričanje. Pokažimo vselej očitno vsemu svetu, da nam je sv. vera najdražji zaklad; njo sta nam sveta brata in naša apostola, sv.

Ciril in Metod oznanjevala in sicer v našem milem nam razumljivem slovenskem jeziku, za kar sta tudi veliko hudih bojov prestala. Drugič pa pokažimo, da smo tudi zavedni Slovenci, da znamo ceniti naše zaslužne može, kateri so se trudili za naš dušni in telesni blagor. V prvi vrsti sta gotovo ta dva sv. brata. Toraj počastimo nju toraj vedno na večer 4. julija z lepo gorečimi kresovi, naj pokažemo, da tudi naša srca gorijo enako kresom za čast božjo in v slavo izvoljencev božjih!

Iz Podčetrčka. (Zlate poroke.) Lepa, redka svečanost se je v naši mali, pa imenitni župniji v kratkem času dvakrat vršila: dve zlati poroki. Na binkoštni ponedeljek pristopila sta v cerkvi-podružnici »Matere božje na pesku« pred altar dva zakonska starčka — mož in žena — ki sta si leta 1842 v Žusemu obljubo zakonske ljubezni in zvestobe storila, da bi se Bogu za milost zahvalila, ki jima je dal zlato poroko dočakati: Jožef Žekar, umirovljeni rudokop, in njegova tovaršica Katarina, roj. Zapußer. Žekar je bil vojščak, in je marsikatero grenko prestal. V rudokopni jami pa ga je zadela nesreča, katere znamenja bo celo svoje življenje nosil. V rudokopu za železno rudo morajo rudo razstreljavati, in pri takem poslu se je enkrat prah prenašlo užgal, in smodnik se mu zažene v obraz. Pri tej nesreči je zgubil luč enega očesa. Pomenljivo za oba starčka je, da sta čvrsta in zdrava na duši in telesu, še sivih lasij nimata. Iz te rodovine služi eden ud v vinogradu Gospodovem, in ako Bog da, bode se v kratkem času unuk zlatoporočencev v to službo odločiti zamogel. Oskrbnik nekdanj Mullej-evih rudokopov je starčkoma in njihovej rodbini poskrbel lepi obed. V nedeljo po prazniku sv. Rešnjega Telesa sta pa prišla druga dva zakonska starčka mož in žena — v župnijsko Podčetrteško cerkev, da bi ravno tam, kjer sta si leta 1836 — tedaj pred 56 leti — zakonsko ljubezen in zvestobo obljubila, tudi ponovila in se dobremu Bogu za toliko milost očitno zahvalila: Lovrenc Knap, po domače Kralj in njegova tovaršica Marija, roj. Pajek. Bil je Lovrenc Knap nekdanj premožen posestnik in zanesljivi voznik, in se zdaj spoštovan zavoljo svojega moštva. Po cerkveni slovesnosti pripravili so starčkoma njih otroci primerno veselico, katere se je vdeležilo obilno unukov, zlahte in dobrih sosedov. Bog jih ohrani mnogo let!

Od Sv. Jošta na Kozjaku. (Kresi in marsikaj.) Navada Slovencev je, da na predvečer Sv. Janeza Krstitelja žgejo po gorah in planinah krese. Tudi letos se je to zgodilo, vendar v manjšem številu, kakor druga leta. Med tem, ko je dopisnik lansko leto iz 1107 metrov visokega Špik-hriba naštel nad 80 kresov v Celjski okolici, po Savinjskih in Šaleških gorah do Koroške meje, gorelo je letos le okoli 50 kresov. Slovenci, ne opuščajte prelepe navade svojih pradedov. Nadomestite opuščeno! Zakurite vselej na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov. Naš č. g. župnik Pavel Hrovat so nam oskrbeli za Božje Telo novi baldahin, veliko bandero in dve banderici. Opravo je izdelala gospa Ana Hofbauer v Ljubljani iz pravega rdečega damasta, prav solidno in po nizki ceni. Kaj lepe so podobe od domačih slikarjev. Imenovanka je vredna našega zaupanja bolje, kakor Dunajske firme. Dež na dež, kaj bo? zdihuje naš kmet. Od velike noči do zdaj nismo imeli skupaj 10 solnčnih dni; dež in megla se vrstita medsebojno. Poljska dela zaostajajo, segnjilo nam bode pa pokošeno seno. Bog se usmili kmeta trpina!

Od Sv. Marjete pri Ptui. (Spomin — nevihta.) Dne 17. junija smo pokopali moža stare korenine, Andraša Trunka iz Formina, očeta vpokojenega gospoda župnika Trunka. V mladosti je obiskoval tudi

latinske šole v Mariboru ter bil tovariš prečastitega prošta Matjašiča in gvardijana Jesiha. Pokojnik je bil veren kristjan in dober Slovenec. Omeniti je, da je imel že več let pripravljeno in pri vinogradu shranjeno mrtvaško krsto, na katerej sedé je najlažje, kakor je pravil, pobožno molil sv. rožni venec. Huda nevihta je razsajala 15. in 17. junija po Halozah v Barbarski in Završki župniji. Na Vidovo je toča s silnim naliveom vničila vinograde v Paradiži, Gruškovci in Brezovci, v Belskem vrhu in Hrastovcu; v petek, dne 17. junija pa še je hujša toča pobrala, kar je na Vidovo še ostalo v občinah Paradiž, Pohorje. Silni nalive pa je zablatal njive in travnike in poškodoval tudi vinograde tam, kjer ni klestila toča. Res usmiljenja vredni Haložani.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Minister grof Taaffe se ni ozdravel, ali moral je že v soboto potolažiti nemške konservativce v državnem zboru, v nedeljo pa nemške liberalce na svojem domu. Le-tim ni po volji, da vlada noče vstreči njih željam, ampak se prizadeva, da vstreže tudi drugim strankam, kolikor je mogoče. Kakor se kaže, minister ni vtolažil nemške gospode, no kako tudi, saj tirja ta gospoda od njega preveč — to, da potisne vlada posebno Slovence in Čehe na steno ter se vrže popolnem nemški levici pod noge! Tega pa grof še vendar ne mara, da-si je drugače precej na strani liberalne gospode. Za sedaj še po takem torej ne dobimo liberalne vlade in ostane vse pri starem. — Načrti postav za vravnanje denarja še niso v drž. zboru v posvetovanji, ampak vzame jih zbor še le v prihodnji ponedeljek v sklepanje. Ne zna se, če je v zboru večina za-nje, brez take pa bi bilo vse posvetovanje zastoj.

Štajarsko. Predsednik višje deželne sodnije v Gradci, dr. vitez Waser šel je na odpust in se najbrž ne vrne več v svojo službo. Čas pa je že tudi za-nj, da gre v pokoj, mož je očiten in »glasen prijatelj« nemške levice in judov. Od njega slov. ljudstvo ni pričakovalo dobrot, pa jih brž tudi ni čakalo. — Župani skorej vseh nemških mest so podpisali neko izjavo, vsled katere dela vlada neki krivico nemškemu ljudstvu, ker se vzame sem ter tje kak slov. uradnik v službo pri ministertvu, ne pa nemški. Se ve, take službe so le za Nemce!

Koroško. »Družba sv. Mohorja« postavi si v Celovci novo hišo ter se je delo že pričelo. Hiša bode lepa v čast Slovencem, mestu pa v kinč. — Na državni gimnaziji v Celovci uči se izmed 413 učencev samo 66 slov. dijakov. To je za veliko premalo število, najbrž pa jih tiči več v izposojeni, nemški koži. Tako se godi rado, posebno pa še na koroških šolah.

Kranjsko. Letna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda obhaja se letos v Postojini in sicer dne 28. julija. — Župan v Novem mestu je France Perko, mož je odločen narodnjak in uživa splošnje spoštovanje svojih someščanov. — V mestnem zastopu v Ljubljani so dali ulicam nova imena in kar je dobro, samo slovenska. Nemcem bode pa to v oči in so torej velik krik zagnali po nemških listih, se ve, da brez uspeha.

Primorsko. Za slov. katol. shod v Ljubljani dela se tudi v Gorici marljivo, toda tudi tam je nekaj ljudij, katerim shod ni po volji. Sam Bog znaj, odkod da prihaja pri nas tolika nesloga! Skorej pri vsaki stvari, ki se pri nas spočne, postavi se kdo po konci, češ, da mu

ne ugaja in brž se mu jih še kaj drugih privesi na noge, češ, da tudi njim ni po volji!

Tržaško. Mestni zastop v Trstu kaže sedaj že nekaj prijazniše lice za novo slov. ljudsko šolo, za dve, pravi, pa ni nobene potrebe. Sedaj je torej na slov. stariših, da se oglasijo ter prepričajo zastop, da boste še dve premalo. — Zadnja veselica »slov. čitavnice« v Divači je bila velika in pomenljiva, tudi v narodnem oziru ne ostane brez uspeha.

Hrvaško. Odkar je vlada razpustila mestni zastop v Zagrebu, je vse tiho po mestu, toda ta tihota je enaka oni pred nevihto. Upajmo, da tudi to preboli hrv. ljudstvo, kakor že marsikatero drugo rano, vsékano od madjarske sekire!

Ogersko. Novi ogerski primas, nadškof Vaszary dela na to, da se poravna prej ko prej razpor med vlado in katol. cerkvo, ni pa še gotovo, če se mu posreči, kajti vladi, posebno še grofu Czaky se mili preklicati svojo odredbo, ki je kriva razporu. — Vravnavna denarja ima pri Ogrih veliko zagovornikov, saj pa tudi lahko, kajti največ koristi bode iz nove veljave za Ogre.

Vunanje države.

Rim. Sveti oče Leon XIII. pripravljajo novo okrožnico do laških, španjskih in ameriških škofov in v njej se obravnava spomin 400letnice odkritja Amerike in proslavljenje Kristofa Kolumba.

Italijansko. Nova vinska carina stopi nasproti naši državi v veljavo dne 28. avgusta. Carina bode torej na italijanska vina poslej le 3 fl. 75 kr. za hektoliter. — Tudi v Italiji je že mož, katerim preseda monarhija in ti bi radi prej ko prej republiko, ali doslej še nimajo veliko moči in zato se ne vdeležijo še nobenih volitev, pač pa rijejo na tihem zoper monarhijo.

Francosko. Volitve za generalne svete se vršijo dne 31. julija; 130 poslancev in 60 senatorjev ima strahú, da pri njih propade, zato pa so že blizo vsi na nogah, da pregovorijo volilce za-se. Te nesrečne volitve! — Morilec Ravachol se ne kesa svojih zločinov, tudi ne prosi milosti, pač pa anarhisti, njegovi tovariši, strašijo vladne može, da se poplača kedaj njim, če se usmrti »brat« Ravachol. Blagi so vam to ljudje!

Angleško. Od dne 1. julija imajo nove volitve za državni zbor. Kolikor pa je doslej voljenih, ni nobena stranka na izgubi, ker so se izvolili povsodi prejšnji ali njim enaki poslanci. Ubogim Ircem obeta se veliko, toda znamo, koliko se daje tega, kar se obljubi o volitvah.

Nemško. Cesar Viljem II. se je podal na Svedsko in vresničuje se, da je cesar prav »potnik«. — Veliko nejevoljo je vzbudil knez Bismarck s svojim »blebetanjem« na Dunaji pri nekaterih, posebno na dvoru cesarja Viljema. Resnica pa je, da Bismarck ni več tisti »železni mož«, kakor je bil svoje dni. Sedaj ima še manj upanja, da pride kedaj v svojo službo in če bi prišel, ne mogel bi več kaj doseči, ker mu nihče ne zaupa.

Rusko. Vlada ima novo nevoljo, kajti na jugu se je prikazala kolera. Da-si še ljudij ni veliko vsled nje umrlo, vendar pa je šinil strah pred kolero globoko v deželo. Vlada je storila, kar se je dalo, da se bolezen ne zavleče v druge kraje. Bolezen razsaja v Astrahanu, v Baku, v Tiflisu.

Bolgarsko. Princ Koburški še biva na Dunaji pa pride še v tem mesecu nazaj v Sofijo. — Sodnijske obravnave se končajo v tem tednu zoper Dzudzova in tov. Dolžijo jih, da so ustrelili ministra Belčeva pa bi bili radi še tudi kneza Ferdinanda. Vsi tajijo, vendar pa so brž ko ne bili vsaj v zvezi z morilci.

Tursko. Najprej dobijo Turki kolero v deželo, ako se razširi; podobna bolezen se je že prikazala in

zato so uredili, da ne sme nihče na suho, ako pride od blizu okuženih krajev, predno se ne dokaže, da nima bolezni. Veliko pa se ni zanesti na to napravo.

Afrika. Brat sultana Marokanskega se je podal s 3000 vojaki v Alkazaha ter tirja ondi od prebivalcev denarja v znamenje njih pokorščine. Doslej se le-ti branijo in tako utegne dnes ali jutri ondi nastati večja rabuka. Sin sultanov pa je vdaril na drugo stran proti Algieru, menda iz enacih namenov, kakor njegov stric.

Amerika. V Braziliji se je bati nove ustaje in tokrat na korist cesarske rodbine. Ljudje so že sili republikancev, kajti njim ne gre za drugo, kakor za denarje.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

VII. K piramidam.

„Ko tebe gledam, luna jasna,
Moj duh po domu hrepeni,
Želi si k daljnim piramidam,
Kjer dedov mojih spé kosti!“

Tako se začenja pesem »Ciganov«. Kot dijak sem njo kaj rad slišal, ker tako otožno doni, in zamislil sem se, v otožnem hrepenenju zamislil tje k daljnim, čudovitim piramidam!

Dne 28. marca 1889 rano v jutro blizal sem se njim v resnici! O kako je srce utripalo v radosti! Jutro je bilo krasno, zrak tako čist in dihanje tako prijetno. Od vseh stranij obdajale so nas vonjave arabskih rastlin, ki so bile v spomladi v najlepšem cvetju. Čili arabski konjiči peljajo nas iz ulice šeria Moskie skozi šeria Abd-el-Aziz, mimo palače Arabi-paše, čegar veliki vrt sredi mesta je radi tega zanimiv, ker obstoji iz samih opeko-rudečih, močno dišečih pelargonij. Čez železni Nilov most, ki ima na vsaki strani dva velikanska bronasta leva, pridemo na široko polje. Tu je nekdanje slavno mesto Memfis. Pozneje so tu živeli kristjanski puščavniki (anahoreti v Tebaïdi). Na teh razvalinah stare slave pač je očitna minljivost posvetne časti in veselja! Sedaj se vidijo tu le nekatere krasne palače n. pr. Izmail-paše, Hasan-paše. Cesta je do vasi Gize, blizu do piramid, en drevored in tedaj pot čez rodovito polje lahko najti.

Ljudstvo vre v mesto. Vsaj kakih 400 kamel srečamo, ki so s svežo deteljo obložene — v mesto na prodaj. Dve kameli, dobro obloženi, na hrbtu toliko neseta, kar dva močna konja z vozom komaj potegneta. Po urni vožnji dveh ur neha polje, cesta se v pesku zgubi. Tu smo na robu puščave. Nje plan je za kakih 30 m. više ležeča od polja, radi tega idemo po s peskom zavejani poti navzgor k piramidam, ki stojijo ob robu puščave. Od tod je celih 10 ur hoda daleč rob puščave le veliki mirodvor z v skalo usekanimi grobovi in piramidami.

Pred prvo in največo stojimo. Postavil jo je farao Cheops ali Chufu (3091—3067 pred Kr.) in se imenuje v hieroglifskih napisih »svitli sedež Chufuv« ali »bliščeča«. Visoka je bila prej 144.66 m. sedaj 137 m., ob strani dolga prej 233 sedaj 227 m. Zakrivil je to nasip peska. Kamenje privarili so iz gore Mokatom, 100.000 ljudij je imelo dela 20 let. Francoz Jomard je preračunal, da bi iz tega kamnja zamogel postaviti zid 0.9 m. visok in 0.3 m. širok, ki bi objemal celo Francosko. Zidovje namreč znaša 2½ milijona kubičnih metrov.

Nekoliko oddaljena je Uer, »velika«, grob kralja

Chefren-a (Chafor), čegar podoba se vidi v muzeju Boulaq, slednja Haer, »dragocena« kralja Mykerin-a (Menkaura). Poleg prve in tretje stojijo pa tri manjše piramide, grobovi umrlih sorodnikov kraljev Chufu in Menkaura. Brez števila grobov in raztresenih mrtvaških glav vidi se na okolo. Razumljivo! V bližini kraljev, svojih gospodarjev, v senci velike gomile svojega kralja želel si je biti pokopan tudi marsikateri udani podložnik, marsikateri velikaš, marsikateri zvesti služebnik.

Moram reči, na prvi pogled se mi ni videla piramida tako visoka, ali ko sem splezal na vrh in gledal na ljudi ko na mravlje po pesku, sem čutil nje veličastje. Ime pride od staro-egiptovske besede »peřam« (visočina). Vseh je na stotino in so iz raznega gradiva, kamena, opeke, in razne oblike, ker so nekatere skrajšane, druge ob strani vskleknjene.

Kako pripravljen je ravno ta kraj za groblje! Tu sem več ne prihrumijo poplavljaajoči valovi Nila, mir puščave te obdaja, smrtna tišina. Ne bujno rastlinstvo, niti trušče ljudij moti tu človeka, sivi svetli pesek pokriva grobovje. Na izhodu rodovita planjava in modra reka naznanja bujno življenje, na zahod pa neskončna puščava smrt.

Tu tedaj na meji življenja in smrti čakajo, ki v miru počivajo, ure ustajenja.

Stojim pred »svetlo« piramido. Tako mogočne grobe stavili so si kralji. Ne v zemlji so hoteli počivati, marveč visoko v zraku, obdani z mogočnim, na veke nerazrušljivim zidovjem, v temni, tihi celici čakala naj bi tu njih trupla sodnjega dne.

Ali prišlo je drugače. Čez 4000 let njih je res varovalo mogočno ozidje. V naših časih pa, kjer ljudem ni več sveta niti vera, niti vest, niti grobovi, ki krijejo staroslavne kosti, v naših zlatohlepnih časih so se podrlle stene tihih grobov, mumije (maziljena in posušena trupla) so se raznesle po muzejih, zlato in dragoceno kamenje se je oropalo, pokradlo. Osamele žalujejo sedaj piramide, ali še stojijo tako trdno, ko pred pet tisoč in več let in še bodo stale, ko se bode že davno pogreznil v grob ta naš pohlepni zarod. Kakor so nam danes piramide priče slave preteklih dnij, bodo nam one iste piramide zatočnice naših hudobnih, brezverskih časov.

(Dalje prih.)

Smešnica »Obljubi mi, draga moja žena, da vzameš, ako umerjem prej, kakor ti, soseda Boštjana za moža«, tako reče nekega dne mož Vrban svoji ženi Marjeti. »In zakaj ravno soseda Boštjana?« popraša radovedna žena. »Zato, ker je on moj največji sovražnik« — odgovori jej Vrban.

Razne stvari.

(K odborovi seji družbe duhovnikov) dne 12. julija ob 10. uri predpoldne v kn. šk. pisarni čč. gg. odbornike uljudno vabi

predstojništvo.

(Slov. vsporednice.) Na e. kr. gimnaziji v Mariboru odpre se prihodnje leto slov. vsporednice že za četrto šolo. — Vpisovanje za prvo šolo začne se v petek, dne 15. julija in je želeto, da se oglasi prav veliko nadarjenih slov. dečkov za prvo šolo.

(Volilo.) Dne 14. marca je umrl Martin Jerovšek, posestnik v Lahovičah na Gorenjskem ter je pred smrtjo volil svitlemu cesarju 5 gld. Cesar je volilo vsprejel in je torej Nj. veličanstva premoženje za 5 gld. večje.

(Zrelostni izpiti.) V ponedeljek in torek so bile na e. kr. gimnaziji v Mariboru zrelostne skušnje. Oglasilo se je za to 11 osmošolcev in so jih vsi srečno

prestali, trije z odliko: Jože Gobec, France Ilešič in Engelbert Rakovec. Kakor kaže njih ime, so vsi Slovenci.

(Na gimnaziji Ptujski) se je vršila dne 25. junija javna skušnja iz štajarske zgodovine. Prednašal je ta predmet g. ravnatelj Tschanet sam. Odlikovali so se pri skušnji ti-le učenci 4. razreda: Andrej Mahorič iz Makol in Martin Majcen od Sv. Tomaža nad Veliko nedeljo; oba učenca sta enako dobro odgovarjala ter tudi oba bila obdarovana z lepo veliko srebrno medalijo; tretji dar — petak — prejel je učenec Ignac Rosman iz Ptuja in četrti — knjigo, zgodovino — učenec: Jož. Czak iz Ptuija.

(Bralno društvo pri sv. Andraži v Slov. gor.) priredi v nedeljo dne 17. julija t. l. v gostilni g. Tomaža Toša slavnost s sledečim vsporedom: Dr. G. Ipavic: Slovenec sem. Predsednikov pozdrav. J. Kocijančič: Venec narodnih pesni. Slavnostni govor (g. J. Strah). H. Volarič: Slovenski svet, ti si krasan. Deklamacija (g. Čeh). Fr. Vilhar: Bojna pjesma. A. Leban: Venec vipavskih narodnih pesni. Po vsporedu bode prosta zabava, pri koji poje pevski zbor več pesni. — Začetek ob 3. uri popoldne. K obilnej udeležbi vabi uljudno

(Od Velike nedelje) se nam javlja: Iz župnij Sv. Tomaž, Sv. Lenart, Velika nedelja, kakor tudi deloma iz Ormoža, če sem dobro podučен, poslala se je zahvala, oziroma zaupnica našemu neustrašljivemu g. poslancu dr. Lavoslav Gregorecu za njegovo delovanje. Storile pa so to občne nekatere skupaj, nekatere pa posebej. Tudi sedaj kroži še mnogo enakih pol v podpisovanje v različnih občinah.

(Hranilno in posojilno društvo v Ptuiju) je imelo v I. poluletnju t. l. nad pol miliona (546.099 fl. 15 kr.) prometa. Dalo se je novih posojil 822 za 126.499 fl., vrnilo pa se njih je za 76.854 fl. 34 kr. Hranil se je vložilo v znesku za 128.655 fl. 13 kr.; vrnilo pa za 96.891 fl. 82 kr. Deležev se je vplačalo za 3481 fl. Novih udov pristopilo je 276 fl.

(Od Ljubnice) pri Vitanji se nam piše: Ob času košnje radi hribovci obračajo oči na najvišo sv. Uršule goro, ki jim je znamenje lepega ali pa deževnega vremena. Na čast blagovestnikoma sv. Cirila in Metoda so na nji nažgali velikanski kres. Z nje se je 6 ur daleč videl še za 1 m. visok in je bil za bližnje gotovo velikanski.

(Odpoved.) Gosp. dr. Tomschegg, župan v Slov. Gradci, se je svoji časti odpovedal. Začeli so staviti kopališče na mestne stroške, pa jim je gosposka ustavila delo, ker ga je župan začel na svojo roko, ne da bi imel dovoljenje od gosposke.

(Kres.) Zvečer pred godom sv. Cirila in Metoda zažgali so vrli dečki iz Trbovelj na čast slovanskima apostoloma krasen kres na klečici nad Trbovljami. Slavnost poveljevalo je tudi pokanje možnarjev in bi iz srca nas veselilo, ko bi se pri takih slovesnostih vbrano prepevale prelepe slovenske pesmi.

(Občinske reči.) V okraji Slov. Bistrica so župani ti-le: Pavel Šift v Šentovci; Miha Koren v Ritoznoj; Filip Ravšar v Gaberniku; Vinko Ozu v Koberku; Jaka Rajh v Pokošah; J. Plečko v Buchbergu — vsi vrli narodnjaki. — V Ledineku v župniji Sv. Lenarta v slov. goricah, je bil v soboto dne 28. junija enoglasno voljen za župana mlad narodnjak, posestnik Anton Krizan. Doslej je bil J. Črnčec ondi skozi 18 let za župana.

(Bismarck.) Nemški dijaki v Gradci so čestitali knezu Bismarcku, o času, ko je bil pri poroki svojega sina na Dunaji in knez jim je sedaj laštnoročno odgovoril, da-si je iz kraja rekel, da za taka pisma nima časa. Res smešni stavec!

(Umrli) je v Gratweinu, kakor se nam brzojavi, v noči od srede na četrtek č. g. France Vrlič, župnik v Stranica, vsled srčne kapi.

(Požar.) V ponedeljek jutro okoli štrte ure je začelo goreti pri Antonu Novaku, posestniku v Vodranci ter je pogorelo gospodarsko poslopje s stanovanjem vred. Požara je kriv hudobnež. Pri gašenju odlikovala se je učiteljska vdova, g. Ana Štuhečeva, ki je prihitela sem od sv. Bolfanka, kake dobre pol ure daleč. Poškodovane je zavaroval.

(Ogenj.) Včeraj teden popoldne so otroci vžgali poslopje J. Sala, posestnika na Vranskem. Ves trg je bil v nevarnosti, vendar so še ubranili gosilci sosednja poslopja.

(Umor.) V nedeljo, dne 3. julija so našli Barbaro Podlinšek, kočarico pri sv. Frančišku v Savinjski dolini, mrtvo in poleg nje sekiro pa locanjo. Zaprli so njeno tovarišico, ker je na sumu, da jo je ona umorila.

(Samomior.) V četrtek, dne 23. junija so našli na Brebrovniškem vrhu pri Svetinjah Mico Bizek, 92 let staro viničarico, v veži obešeno na stopnjicah, po katerih se hodi pod streho. Starka je bila bolna in mogoče, da se je sama obesila, ko se ji je zmešalo v glavi.

(Ubežnik.) Dne 30. junija je ubežal dragonec Fr. Jurkovič, doma v Kozlavcih v Ščavniški dolini, iz vojaške bolnišnice v Mariboru in dne 3. julija Rupert Lilek, vojak c. kr. 47. pešpolka v Mariboru.

(Sejem.) V ponedeljek je bilo na sejmu v Mariboru 330 volov, 399 krav in 110 telic in juncev. Za toliko živadi je bilo premalo kupcev.

(V Arčelinu pri Vojniku) je umrla 84 let stara gospa Ana Medvedova, soproga bivšega učitelja v trgu in mati našim vojakom znanega stotnika Medveda, ki so ga leta 1878 v Hercegovini razmesarili vstajniki.

(Požar.) V noči 12. junija jelo je v hiši K. Kranjca po dom. Soviča, posestnika v Mislinji, greti in je le sosedove zahvaliti, da so mu rešili gospodarsko poslopje in kočo, ker so hitro prihiteli na pogorišče. Škode je Soviču za 950 gld.

(Uboj.) V Medjimurji so dne 28. maja potegnili moško truplo iz Mure. Glava je bila razbita, najbrž s kako sekiro, po obleki se sodi, da je bil Štajarec. Kdor kaj zna o tem, naj naznani kr. sodniji v Spodnji Lendavi.

(Iz Celja) je potegnil une dni klobasičar Miha Š. ter je, odnesel svojemu gospodarju kotliček in klobasice za kacic 17 fl. Udaril jo je proti Mariboru, ali v mestu ga niso še videli, najbrž še podaja klobasice na potu!

(Ljudska veselica.) Uno nedeljo je bila ljudska veselica, prirejena po podružnici šulvereina, v ljudskem vrtu v Mariboru, toda malo je bilo ljudi, še manj pa ljudskega veselja na tej veselici. Tudi Nemcu je že te drage »komedije« preveč.

(Blaznóst.) Mestni sluga v Trstu, Anton Pogačnik je prišel uno noč domov ter je seboj prinesel velik nož. Ko zagleda ženo v postelji, plane k njej ter jej hoče odrezati z nožem glavo. K sreči pa so sosede slišali krik žene in jo tako rešili grozovite smrti. Kakor se je pokazalo, zblaznel je nesrečni mož, sicer pa sta bila z ženo živila v miru.

(Nesreče.) Obstreliš se je dne 6. junija France Tacar, ključavničar v Zibiki, po nesreči v roko; dne 26. junija pa je utonil pet let stari sin J. Janžekoviča, posestnika v Bratonečicah pri Ormoži, v mlaki za hišo in dne 27. junija je prišel posestnik T. Vrzelj blizu Ormoža pod voz kamenja. Kolesa so mu šla čez noge in mu obe zdrobila.

Loterijne številke.

Gradec 2. julija 1892:	18, 35, 62, 66, 15
Dunaj » »	63, 59, 49, 9, 87

Oznaniilo.

S šolskim letom 1892/93 se zopet od-
dajo tri štipendije po 300 gold. t. j. tri sto
goldinarjev za medicinece, kateri imajo na
Štajerskem domovinsko pravico.

Kdor želi tako štipendijo dobiti, mora
se zavezati z reverzom, da bo po doseženi
spodobnosti se zdravilstvo osem let služil na
mestu, od deželnega odbora mu odkazanem,
na deželi, kjer je služba s plačo najmanj
400 gld.

Reverz mora tudi zadržati dovoljenje
očeta in kuratorja, oziroma jeroba in jerob-
skega urada.

Prošnje s krstnim in domovinskim listom,
s spričevali o dovršenih študijah in z rever-
zom naj se pošiljajo deželnemu odboru do
1. septembra.

Gradec, dne 25. junija 1892.

Od štaj. deželnega odbora.

Razglas.

Posojilnica v Gornjemgradu, registrovana
zadruga z neomejeno zavezo obrestuje vsled
svojega sklepa od 1. julija 1892 počenshi de-
narne vloge le s 4 1/2 % in tirja od danih
posojil 6 % obrestij.

Gornjigrad, 30. junija 1892.

Načelnstvo.

Kopališče in vodozdravilnica v Kamniku na Kranjskem.

(Postaja lokalne železnice Ljubljana-
Kamnik.)

Zdravljenje po načinu župnika
Kneippa

pod vodstvom specialnega zdravnika,
ki ima spričevalo sposobnosti od vlč. g.
župnika Kneippa, pri katerem je dalje
časa prakticiral in je potem skoz dve
leti vodil jako obiskano zdravišče po
Kneippovem sistemu, ter je najboljši
vspehe dosegel, kar kažejo mnoga za-
hvalna spricala.

O zavodu in stanovanjih daje po-
trebna dotična pojasnila

2—3 Vodstvo zdravišča

Priporočba.

Ana Radaj na Bregu v Celji blizu kopa-
lišča „Diana“, priporoča dobro ptujsko vino
liter po 36 kr., potem izvrstno istrsko črnino
liter po 48 kr., najboljši pikrer, liter po 56 kr.
in piščeta s salatoj vred po 50 kr. 1-3

Prostovoljna prodaja.

Proda se lepa hiša z velikim gospodar-
skim poslopjem v trgu Ljubno v Savinjski
dolini. Hiša je zelo prostorna, v dobrem stanu
in pripravna za vsako obrtnijo. Stoji blizu
farne cerkve in ob cesti, ki pelje v Luče.
Dostihmal je bila tu dobra krčma, tudi od
tujcev mnogo obiskovana, z ledenico in s hle-
vom za tuje konje. Zemljišča se tudi dobi
zraven, kolikor bi kupec hotel.

Ogleda se lahko hiša in cena zve pri
gospodu Jožetu Pustoslemšek na Ljubnem
hšt. 94. 1—3

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Tovarna J. Weipert & sin v Stockeravi

6-15

priporoča vsakovrstne lastne gospodarske naj-
bolje in noveše stroje, kakor vitla, mlatil-
nice, rezalnice za sadje, stiskalnice, mline
in vse rezervne dele itd. po celo nizki ceni.
Plačilo na obroke. Potovalnih agentov ne po-
šiljamo in zavolj priročnosti je naša vzgledna
zaloga pri gospodu **F. Pišek v Hotinji**
vesi (bei Kranichsfeld.) Stroji se pošljejo
franko in 14 dni na poskušnjo. Ceniki zastoj.

Sesalke

solidne izdelave za različne potrebe;
pivovarne, fabrike, rude, vodnjake, dalje
vodotočne cevi, sesalke in spravo za
kletarstvo, angleške cevi iz kovanega
železa, cevi iz konopnine in gumija,

kovinsko blago

vsake vrste, pipe za vsakojake potrebe
in razne podobe, vretenice, ventile za-
porne, pozračne ventile vsake vrste, po-
prijemalce železne za razne cevi, spravo
za kopališča, izlivalnike, kotlje za nare-
janje plina, varovalno orodje, posode za
kolomaz, holländerje,

pipe za narejanje pen na pivu
naposled

blago iz lite kovnine in mednine
po obrazcih

priporoča po najnižji ceni in s porošt-
vom za dobro robo

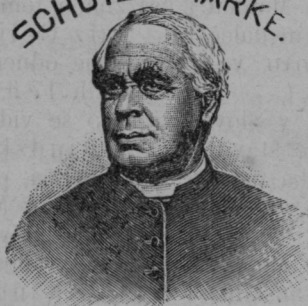
ALBERT SAMASSA

c. kr. dvorni zvonar in fabrikant
strojev in gasilnega orodja v

Ljubljani.

Podrobne cenilnice dopošilja brez-
plačno in franko. 4

SCHUTZ - MARKE.

So b. Kneipp.

Kdor hoče uživati **dobrote edino prave**
— ne na pol sožgane in polne slaja, ki v ustih ostane

Kneipp-ove sladne kave

naj kupuje le blago v **rudečih** štirivoglatih zavitkih
bratov Ölz z varnostnimi markami: **podoba**
in **povico**.

Ako se jej primeša nekoliko

10-30

Ölz-ove kave,

katera je **najboljši** in **najizdatnejši** dostavek
h kavi, dobivaš po **ceni redilno kavo**, katera
presega navadno bobovo kavo.

Bratje Ölz, Bregenz

od vlč. g. župnika Kneippa edino pooblaščen tovarna
za sladno kavo na Avstrijsko-Ogerskem.

Specijalne tovarne za

SISALJKE TEHTNICE

vsake vrste.

za vse svrhe.

žlebe v vsaki velikosti. 13—20

Commandit-Gesellschaft für Pumpen- und Maschinenfabrikation
W. GARVENS, Wien, I., Wallfischgasse Nr. 14.

Zapisniki brezplačno in franko.

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. J. Otorepec.)